

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหา : ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคหลอดเลือดสมองเป็นโรคที่ก่อให้เกิดปัญหาของสาหรับสุขเป็นอย่างมาก เพราะเป็นโรคเรื้อรังที่คุกคามต่อชีวิตของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยสูงอายุ และเป็นโรคที่ติดลำดับ 1 ใน 5 ของโรคที่พบบ่อยในเมริกา เป็นสาเหตุการตายอันดับ 3 รองจากโรคหัวใจและมะเร็ง จากรายงานของสมาคมโรคหัวใจในสหรัฐอเมริกา (AHA) ประมาณว่าในแต่ละปีจะมีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มขึ้นประมาณ 500,000 – 600,000 คน และพบว่าในปัจจุบันมีจำนวนผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองอยู่ถึง 3 ล้านคน โดยผู้ป่วยเหล่านี้ส่วนใหญ่ก็ยังมีความต้องการที่จะได้รับการพยายาม รวมทั้งต้องการความช่วยเหลือในการดูแลสุขภาพต่อไป (Grant, 1996) ส่วนในประเทศไทย แทนตะวันตกจะพบอัตราความซุกของการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง ในแต่ละปีเพิ่มขึ้นประมาณ 150-200 คนต่อประชากร 100,000 คน (Kelly-Hayes, 1991)

ในประเทศไทยได้มีการสำรวจอัตราซุกของการเกิดโรคหลอดเลือดสมองพบว่า อัตราความซุกในประชากรไทย มีสูงถึง 690 คน ต่อประชากร 100,000 คน ประมาณการว่ามีผู้ป่วยโรคนี้ในปัจจุบันจำนวน 427,800 คนต่อประชากร 62 ล้านคน (สถาบันประชาธิรัฐ, 2544) นับว่าเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูง และคาดว่าจำนวนผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจะสูงขึ้นอีก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันประชากรผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวขึ้น ซึ่งประชากรสูงอายุจะเป็นกลุ่มที่มีอุบัติภารณ์ของการเกิดโรคนี้ได้สูงสุด (นิพนธ์, 2531; ฤกษ์ชัย, 2539; สถาบันประชาธิรัฐ, 2544)

โรคหลอดเลือดสมอง เป็นโรคที่พบได้บ่อยที่สุดของโรคระบบประสาท ซึ่งสาเหตุเกิดจากการแตก ตีบ อุดตันของเส้นเลือดภายในสมอง ทำให้เนื้อสมองบริเวณนั้น เกิดการตายเนื่องจากการขาดเลือดไปเลี้ยง (Hudak, Galliq & Morton, 1998) ทำให้ปรากฏอาการที่บุคคลทั่วไป เรียกว่า “อัมพาต” ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยที่รอดชีวิตส่วนใหญ่ มีภาวะสูญเสียทางร่างกาย ทำให้มีกล้ามเนื้ออ่อนแรงครึ่งซีก นอกจากนี้ผู้ป่วยบางราย อาจมีอาการทางระบบประสาทอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น มีภาวะสูญเสียด้านประสาทสัมผัส รวมทั้งความคิด ความจำ สดipญญา ทำให้ผู้ป่วยมีความบกพร่องในการรู้คิด หรือไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการดูแลตนเองได้ รวมทั้งการสูญเสียด้านการติดต่อสื่อสาร (นิพนธ์, 2531) ผู้ป่วยที่รอดชีวิตจะมีความพิการลงเหลือมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับตำแหน่ง และชนิดของโรคหลอดเลือดสมอง จาก

การศึกษาของ นุกูล, ชื่ออดีต และนิตรยา (2537) ถึงปัญหาของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ที่จำหน่ายออกจากโรงพยาบาล พบว่า ผู้ป่วยจะมีปัญหาสภาพความพิการหลังเหลืออยู่ ก่อให้เกิดภาวะแก่ผู้ดูแล ได้แก่ ดูแลตนเองไม่ได้ ร้อยละ 90.9 และกำลังกล้ามเนื้ออ่อนแรง ร้อยละ 68.7 รวมทั้งยังพบปัญหาด้านการพูด การรักลิ่น การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ สภาพอารมณ์และจิตใจไม่ปกติ นอกจากนี้ผู้ป่วยก็ยังมีปัญหาภาวะแทรกซ้อน โดยมีการติดเชื้อ ในระบบทางเดินปัสสาวะ มีการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ และการเกิดแผลกดทับ จากปัญหา ดังกล่าวทำให้ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมีข้อจำกัด รวมทั้งภาวะแทรกซ้อน ที่เกิดขึ้น ยิ่งทำให้ผู้ป่วยต้องพึ่งพาสู้ให้การดูแลเป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ป่วย เกิดความเครียดทางอารมณ์ โดยผู้ป่วยบางรายจะรู้สึกว่าตนเองเป็นภาระของผู้อื่น ทำให้ครอบครัว ลำบาก มองตนเองมีปัจจัย ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองลดลง ขาดความภาคภูมิใจ และมั่นใจ ในตนเอง (อรพรรณ, 2531) และจากการศึกษาของพวงน้อย (2536) พบว่า ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก จะมีปัญหาสุขภาพจิตร้อยละ 71.43 โดยปัญหาที่พบได้มากที่สุดคือ ภาวะซึมเศร้า และ ความวิตกกังวล กลัว จากสภาพร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ป่วยต้องการ การดูแล ทั้งทางด้านร่างกาย จิตวิญญาณ และสังคม

ในปัจจุบันพบว่า ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมักได้รับไว้รักษาในโรงพยาบาล เนื่องจากภาวะวายพักทุกเท่านั้น เมื่ออาการผ่านพ้นเข้าสู่ระยะฟื้นฟูสภาพ แพทย์มักจะจำหน่ายผู้ป่วย กลับบ้านก่อนที่การฟื้นฟูจะเสร็จสมบูรณ์ เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยที่จำเป็นต้องพักรักษาตัว ในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น ประกอบกับโรงพยาบาลทุกแห่งในสังกัดรัฐบาล มีนโยบายการเพิ่มอัตรา การ mun เวียนเตียงรับผู้ป่วย จึงทำให้แนวโน้มการพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของผู้ป่วย มีระยะเวลาสั้นลง (ยุพาริน, 2539; Bull, 1990) การดูแลผู้ป่วยที่บ้านเป็นระยะที่ก่อปัญหาและ ความยุ่งยากแก่ครอบครัวและผู้ดูแลเป็นอันมาก เนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพ และความสามารถของผู้ป่วยในการทำหน้าที่ได้น้อยลง และจากการที่ผู้ดูแลต้องวางแผน ในการดูแล ต้องตัดสินใจแก่ไขปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งจะนำมาสู่ความเครียดของผู้ดูแลในขณะอยู่ ที่บ้าน (Bull, 1990) และจากการศึกษาของสุดศรี (2541) พบว่า ตั้งแต่วินาทีแรกที่ผู้ป่วยกลับมาถึง บ้านภายในครอบครัวเก็บอบทุกครอบครัวจะเกิดความวุ่นวาย มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายใน บ้าน รวมทั้งแบบแผนการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวบางรายจะมี ความตื่นตระหนก ไม่รู้จะช่วยทำอะไรก่อนหลัง ยิ่งถ้าในผู้ป่วยที่มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ติดตัว มาด้วย ก็จะทำให้สมาชิกเกิดความกลัว ไม่กล้าเข้าใกล้ผู้ป่วย ไม่กล้าดูแล หรือช่วยดูแลผู้ป่วยให้

แต่ยังปฏิบัติได้ไม่ถูกต้อง ซึ่งนับได่ว่าเป็นหน้าดังกล่าว จะนำมาซึ่งภาวะวิกฤตของครอบครัว คุกคามต่อความผิดสุก และการดำเนินชีวิตของผู้ดูแล

นอกจากนี้ผู้ดูแลและครอบครัวยังจะต้องเผชิญกับภาวะความเครียดในบทบาท การเปลี่ยนแปลงในสถานภาพและหน้าที่ เนื่องจากผู้ดูแลต้องรับภาระเพิ่มขึ้นจากภาระหน้าที่เดิม ที่มีอยู่แล้ว บางรายต้องทำงานหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวแทนผู้ป่วย ทำให้ไม่สามารถจัดแบ่งเวลา ในการทำงานที่ให้มีประสิทธิภาพได้ บทบาทในการเข้าร่วมสังคมก็จะลดน้อยลง การที่ผู้ดูแลต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิตดังกล่าว นับว่าเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นบุคคลให้เกิดความเครียด (วิมลรัตน์, 2538; ฟาริดา, 2539) และพบว่าในระยะแรกที่ผู้ป่วยกลับไปบ้าน ครอบครัวมักให้ความสนใจ และให้ความช่วยเหลือ แต่เมื่อผู้ดูแลได้ดูแลผู้ป่วยผ่านไปได้สักระยะเวลานึง ครอบครัวมักจะให้ความช่วยเหลือและเอาใจใส่น้อยลง ผลภาวะการดูแลให้กับผู้ดูแลเพียงลำพัง (สุดศิริ, 2541) ซึ่งก็จะส่งผลให้ผู้ดูแลเกิดความเครียดห้อแท้ เมื่อนำยื่นในการดูแลผู้ป่วย (ชนิดา และคณะ, 2535; ฟาริดา, 2539; Hoyert & Seltzer, 1992)

การที่ผู้ดูแลต้องตอกย้ำภัยใต้แรงกดดันของความเครียดที่มากและยาวนาน ทำให้สภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ แปรเปลี่ยนไป โดยจากการศึกษาถึงสภาพจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกของคู่สมรสของผู้ป่วยเรื้อรัง ชี้ว่ามีความโกร唆ลดลงของอยู่ด้วย พบร่วม คู่สมรส ต้องการออกจากบ้านเพื่อพักผ่อน ต้องการเวลาว่าง มีความรู้สึกอื่นๆ ที่เป็นอาการปั่นบกถึงภาวะเห็นอย่น้ำย ห้อแท้หมดกำลังใจ ได้แก่ มีอาการซึมเศร้า รู้สึกไม่มีค่า ไม่มีคนเข้าใจ และยังพบ อาการทางกาย เช่น ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ ยื่นเหลือ ไม่มีแรง หายใจไม่อิ่ม หัวใจเต้นแรง เจ็บหน้าอกโดยไม่ทราบสาเหตุ ความรู้สึกที่สำคัญและพบได้มากที่สุด คือ มีความรู้สึกโดดเดี่ยว (Ekberg, Griffith & Foxall, 1986) สภาพร่างกายและจิตใจที่แย่ของผู้ดูแล ทำให้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยมีจำกัด (Paulshock & Deimling, 1984 cited by Bull, 1990) ซึ่งจะส่งผลให้ศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยและภาระที่ทับทิมของผู้ป่วยลดลง จะเห็นได้ว่าการเจ็บป่วยด้วย โรคหลอดเลือดสมอง นอกจากจะคุกคามชีวิตของผู้ป่วยแล้ว ยังคุกคามต่อการดำเนินชีวิตของผู้ดูแลด้วย (บุญวดี, 2532)

ในการดูแลผู้ป่วยถึงแม้ผู้ดูแลจะรู้สึกว่าเครียดหรือคุกคามต่อการดำเนินชีวิต แต่ผู้ดูแล ส่วนใหญ่ก็ยังเติมใจที่จะให้การดูแลผู้ป่วยตลอดไป มีความพยายามพัฒนาทักษะต่างๆ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีสัมพันธภาพที่ดี มีความห่วงใย เนื่องจากมีความรักใคร่ผูกพันกับผู้ป่วย (วิภาวรรณ, 2537) ส่งผลให้ผู้ดูแลสามารถเผชิญปัญหาได้ดี และมีความหวังในการดูแล ก่อให้เกิด กำลังใจ การเสียสละ เอาใจใส่และอดทน (สุดศิริ, 2541) ผู้ดูแลจะประเมินสถานการณ์ไปในทาง

ที่ดีว่าเป็นโอกาสในการตอบแทนบุญคุณ ได้บุญกุศล จึงเกิดการผ่อนคลาย (วิภาวนะ, 2537) มีความสุขที่ได้ให้การดูแล รู้สึกต้นของมีความสามารถ เป็นที่ต้องการและได้รับการชื่นชมจากบุคคลอื่น จากการศึกษาของสโตร์คเกอร์ (Stroker, 1983) พบว่า การดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยด้วยความหวังและกำลังใจ สามารถคาดหวังผลลัพธ์ในทางบวกให้เกิดแก่ผู้ป่วยได้ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ว่า ถ้าผู้ดูแลสามารถเผชิญปัญหาต่อการดูแลผู้ป่วยได้ดี ก็จะทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตในขณะอยู่ที่บ้านดีขึ้น และประกอบกับในปัจจุบันนโยบายสาธารณสุขมูลฐาน ได้มีการขยายขอบเขตไปสู่การดูแลที่บ้าน รวมทั้งได้ส่งเสริมให้ประชาชนสนใจ เอาใจใส่และร่วมกันดูแลสุขภาพ (รชา, 2537)

จากการบททวนวรรณกรรมในประเทศไทย การวิจัยเกี่ยวกับผู้ดูแลใน การดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วยเรื้อรัง รวมทั้งผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด ภาระการดูแล ความเหนื่อยล้า ตลอดจนความต้องการของผู้ดูแล เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเหล่านี้เป็นการศึกษาตามกรอบแนวคิด และทัศนะของผู้วิจัย ทำให้ทราบถึงระดับความเครียด ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด และทราบถึงความต้องการของผู้ดูแล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ดูแลที่มีความสามารถในการดูแล ก็จะประเมินว่า การดูแลผู้ป่วยไม่ใช่เรื่องยากลำบาก รวมทั้งผู้ดูแลที่ให้การดูแลด้วยความรักความผูกพัน ได้รับความช่วยเหลือหรือตอบสนองต่อความต้องการ ผู้ดูแลก็จะรับรู้ว่าเป็นภาระน้อย ทำให้ผู้ดูแล เกิดความเครียดและความเหนื่อยหน่ายต่อการดูแลลดน้อยลง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ดูแลมีความมั่นใจ ใน การดูแล รวมทั้งสามารถเผชิญปัญหาในการดูแลได้เป็นอย่างดี (นิตยา, 2531; จุไรรัตน์, 2532; นาภรณ์, 2533; รชา, 2535; จันทร์เพ็ญ, 2536; ชนิดา, 2537; วิภาวนะ, 2537; สายพิณและประ oranุช, 2538; กัญญารัตน์, 2539; เพื่องลดา, 2539; อรุณา, 2539; จอม, 2540; จันทน์, 2540; เพียงใจ, 2540; พรษัย, 2540; สุนันทา, 2540; ชูชื่น, 2541; ศรีรัตน์, 2541) ส่วนการศึกษาของสุดศรี (2541) เรื่องการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพที่บ้านของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสนใจศึกษาสถานการณ์การให้การดูแล ปัญหาของผู้ดูแลและการรับรู้ภาระของผู้ดูแล (family caregiver burden) ใน การดูแลผู้ป่วยขณะอยู่ที่บ้าน เพื่อนำมาใช้พัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพที่บ้าน โดยศึกษาเน้นถึงปัญหาและผลกระทบของผู้ดูแลในการกระทำการดูแลให้ผู้ป่วยเป็นสำคัญ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้ดูแลสามารถดูแลสุขภาพของผู้ป่วย และพึ่งตนเองได้ในสถานการณ์ที่มีสมាមีกิจกิจการเจ็บป่วยในครอบครัว ซึ่งงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้ ไม่ได้เน้นการศึกษา เจาะลึกถึงการเผชิญปัญหาโดยตรงที่เกิดขึ้นจริงกับผู้ดูแลในขณะให้การดูแลผู้ป่วยที่บ้าน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาข้า้ในส่วนของประสบการณ์ที่เป็นปัญหาและผลกระทบต่อผู้ดูแล รวมทั้งศึกษาลึกซึ้งถึงการเผชิญปัญหานางผู้ดูแลที่ให้การดูแลผู้ป่วยมาเป็นเวลา 3 เดือน ถึง 1 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่พบว่า ผู้ดูแลเผชิญกับปัญหาสูงสุด ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด หรือ การให้ความหมายที่มารดาทัศนคติของผู้ดูแล ตามกลวิธีที่ผู้ดูแลใช้ในการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นจาก สภาพแวดล้อมที่เป็นจริง รวมทั้งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเผชิญปัญหา และความต้องการ ของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโภคหลอดเลือดสมองขณะอยู่ที่บ้าน ซึ่งนับวันจะมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และได้รับผลกระทบจากการดูแลผู้ป่วยในระยะเวลาที่ยาวนาน ผลการวิจัยจะทำให้เกิดความ เข้าใจเกี่ยวกับการเผชิญปัญหานางผู้ดูแลได้อย่างดีอย่างแท้ ซึ่งจะสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้ ในการส่งเสริมให้ผู้ดูแลที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน สามารถที่จะเผชิญปัญหานิชนะให้การดูแล ผู้ป่วยโภคหลอดเลือดสมองที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อบรรยายและอภิปรายประสบทหารณ์การเผชิญปัญหานางผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วย โภคหลอดเลือดสมองที่บ้าน

คำถามการวิจัย

คำถามหลัก

ประสบการณ์การเผชิญปัญหานางผู้ดูแล ในการดูแลผู้ป่วยโภคหลอดเลือดสมองที่บ้าน เป็นอย่างไร

คำถามรอง

1. ผู้ดูแลมีปัญหาและเกิดผลกระทบอะไรบ้างในการดูแล
2. ผู้ดูแลมีการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง
3. ปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหานางผู้ดูแล
4. ในการดูแล ผู้ดูแลต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง จากใคร อย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อบรรยายและอธิบายประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแลในกรุและผู้ป่วยโคมหลอดเลือดสมองขณะอยู่ที่บ้าน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและผลกระทบของโคมหลอดเลือดสมองต่อผู้ป่วยและผู้ดูแล กรุและผู้ป่วยโคมหลอดเลือดสมอง แนวคิดการเผชิญปัญหา ปัจจัยที่มีผลต่อการเผชิญปัญหาของผู้ดูแล ความต้องการความช่วยเหลือ รวมทั้งศึกษางานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้มีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย แต่ไม่ใช้เป็นกรอบในการควบคุมผลการวิจัย

นิยามศัพท์

ประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้ดูแลใช้หรือแสดงออก เพื่อจัดการกับอารมณ์และความรู้สึก รวมทั้งการกระทำใดๆ ก็ตามที่ผู้ดูแลใช้ในการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดูแลผู้ป่วยโคมหลอดเลือดสมองในขณะอยู่บ้าน

กรุและ หมายถึง การปฏิบัติกรรมการดูแลเกี่ยวกับกิจวัตรส่วนตัวและการรักษาพยาบาล การดูแลทางด้านอารมณ์ การเฝ้าระวังอาการและภาวะแทรกซ้อน รวมทั้งการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้ป่วย

ผู้ดูแล หมายถึง สมาชิกในครอบครัวที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วย โดยใช้เวลาในการดูแลผู้ป่วยมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัว และให้การดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี ภายหลังผู้ป่วยจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ผู้ป่วยโคมหลอดเลือดสมอง หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าป่วยเป็นโคมหลอดเลือดสมองเป็นครั้งแรกและป่วยมาไม่น้อยกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกิน 1 ปี ทำให้สูญเสียความสามารถในการควบคุมตนเอง อยู่ในสภาพอัมพาตครึ่งซีก หรือมีความผิดปกติทางระบบประสาทอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น มีการสูญเสียด้านประสาทสัมผัส ด้านความคิด ความจำ สมรรถภาพทางเพศ รวมทั้งการสูญเสียด้านการติดต่อสื่อสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับปัญหาและการเผยแพร่ปัญหาของผู้ดูแลในกรุงเทพมหานครโดยครอบคลุมตั้งแต่ในชุมชนที่บ้าน
2. ได้ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งทางด้านการบริหาร การพยาบาล การศึกษาการพยาบาล การวิจัยทางการพยาบาล ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เนื่องจากผลการวิจัยทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและการเผยแพร่ปัญหาของผู้ดูแล และสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมให้ผู้ดูแลสามารถที่จะเผยแพร่ปัญหา ในขณะเดียวกันก็สามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยโดยครอบคลุมตั้งแต่ในชุมชนที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ